

TUDÓSÍTÓINK

JELENTIK:

Újítási hónap az újszegedi szövőgyárban

A VIII. pártkongresszus tiszteletére október 1-től 31-ig újítási hónapot tart az Újszegedi Kender-, Lenzővő Vállalat. A termelékenységet javító, az önköltséget csökkentő újítások mellett különös figyelemmel kísérik a munkavédelmi javaslatokat.

Makai Lajos

Több ezer forintos megtakarítás a szörmekészítőben

A Szegei Szörme- és Bőrpuhákészítő Üzem épülete vízcsatornáinak átfestése már csodákra volt képes. Megvédte a csatornákat a rozsdásodástól. A három emelet magasságban levő és körülbelül 100 méter hosszú csatornák megközelítése állványozással több ezer forintjába került volna az üzemnek. Krizsán József, Tóth János és Szőke Márton, a gyár dolgozói ezt a munkát a költséges és sok időt igény-

Ötven év a vasútnál

Ha valaki évtizedeken át szolgál egy munkaadót, rendszerint fáradt emberre válik. Nem ez történt Rohonyi Lajossal, aki most, 68 éves korában, ötvenéves vasúti szolgálat után, még mindig frissen, fiatalosan, nagy lelkesedéssel végzi munkáját.

1912. december 16-án vették fel a vasúthoz Rohonyi Lajost, két korona ötven filléres napidíjjal, forgalmi díjnokként. Az erről szóló ügyirat az első vasúttól kapott okmánya, az utolsó pedig 1957. január 22-én kelt, amikor nyugdíjazták. De ő ezután sem vesztette el a vasutat, és őt sem a vasút. Ahelyett, hogy pihenéssel

töltené napjait, a Vasútforgalmi Technikum megbízásából szakfelügyelői tisztséget lát el: a nappali, az esti és a levelező tagozaton tanuló szakszolgálatban dolgozó vagy szakmai gyakorlatra kötelezett vasutasok gyakorlati munkáját ellenőrzi. Sohasem hagyja magukra a fiatalokat, előmenetelükről jegyzeteket vezet, problémáikat megbeszéli velük.

Rohonyi Lajos nagyon szereti a vasutat, azt mondja, hogy ha újra fiatal lenne, megint csak vasutasként dolgozna végig életét. Munkássága, s élete példa tanítványai számára.

Sziládi Sándor

Már idén hasznosítják az új forró vizű kutat

A hőforrás vizével fűtik az uszoda öltözőjét és a kertészet üvegházait — A szegedi oldalon is kutat akarnak fúrni

Az újszegedi ligetben — amint erről lapunkban beszámoltunk — hónapokkal a határidő előtt forró vizet találtak a kútfúrók. Az új kút vize 1900 méter mélységből tört fel, s a pontos mérések szerint 89,5 Celsius fok hőmérsékletű. A víz még hómokot hoz magával,

Az új forró vizű kút, a mélységét és hőfokát tekintve egyedülálló a városban. Az eddigi vizsgálatok szerint

a víz igen jó gyógyhatású is. A forró vizű kúttal távolabbi tervek vannak, mert a kút két oldalán, a Torontál téren építendő medencének szolgáltatja majd a vizet, s fűti az öltözőket is. A kút vizét azonban már idén is hasznosítják, ésszerűen felhasználják.

Készül a végleges terv, hogy a kertészeti vállalat üvegházainak fűtését fa- és széntüzelés helyett a forró vízzel valósítsák meg.

Idén télen, legkésőbb januárban már az új meleg vizű kút fűti a kertészeti vállalatnál.

A forró vizet más módon is hasznosítják. A városi tanács építési és közlekedési osztálya erre is készíti a programot. A forró vizet elvezetik az újszegedi uszoda-ba, s ezzel együtt a nagy, közös öltözőt is a vízzel fűtik. Az öltözőtől a medencéig fedett csarnokot építenek és így télen is lehet fürödni.

December végén, január első felében az új kút adja majd a vizet az újszegedi uszodának, s kellemes meleget biztosít az öltözőben is.

A városi tanács tervezi, hogy a szegedi oldalon is az újszegedi új kúthoz hasonló fúrat.

A gőzfürdő kazánja igen elavult, megérett a selejtezésre. A szegedi oldalra tervezett kút vize — ezt javasolta a Hazafias Népfront városi bizottsága is — megoldaná a gőzfürdő fűtését, melegvíz-szolgáltatását.

Az újabb forró vizű kút a Lenin körüli volt Gróf-palota melletti üres telekre épülő emeletes bérházak, valamint még néhány más épület központi fűtését is biztosítaná.

A szegedi oldalon az új kút fűtési munkálatait addig kell megkezdeni, amíg itt van Szegeden a hatalmas fűtőtorony. Ennek elszállítása és visszahozása ugyanis közel 1 millió forintba kerül.

Aszfaltoznak a Bérkert utcában

Szegeden a Bérkert utca és környéke lakói az elmúlt héten nagy lelkesedéssel eredményes társadalmi munkát végeztek a Bérkert utcában. Mintegy 25 ezer forint értékben a Rózsa Ferenc, a Radnóti Miklós, a Ságvári Endre Gimnázium és a Vasútforgalmi Technikum diákjainak közreműködésével felbontották a kijelölt útszakaszt. Sokat segítettek az építőanyagok elszállításánál a Haladás és a Rózsa Ferenc Termelőszövetkezet, a Kertészeti Vállalat, a lággyár és az újszegedi szövőgyár dolgozói is. Így a Budapesti Aszfaltútépítő Vállalat szegedi kirendeltsége már megkezdte az úttest aszfaltozását.

P. L.

Az Irodalmi Színpad együttesének készülődése

Serény munka folyik a Fiatalok Irodalmi Színpada próbáin. Hetenként háromszor, hétfőn, szerdán és pénteken jönnek össze a színpad tagjai, hogy alakítsák, csiszolják az évad első műsorainak verseit, kabarészámain. Egyszerre két előadásra készül az együttes: október 8-án magyar irodalmi fejtörőt rendeznek, s ennek egy részéket versek, novellák, drámai- és regényrészletek hangzanak el a fiatalok tolmácsolásában. A tennivalók nagyobb részét azonban már most a későbbi kabaréműsor előkészítése je-

lenti. Ebben az összeállításban a századeleji humoristák írásain keresztül próbálják felidézni, hogy milyenek voltak valójában »azok a régi szép idők«.

Egy komoly probléma nehezíti a felkészülést: a színpad tagjai között kevés a férfi. Ennek megoldása érdekében ismét tehetségkutatót tartanak vasárnap délután a városi KISZ-székházban. Bízunk abban, hogy jelentkezők tehetséges fiatal férfiak, akik bekapcsolódnak az irodalmi színpad munkájába.

Takács László

A földeken új élet növekszik

A városi pártterkekezletre készül Molnár Vencel, a Felszabadulás Tsz küldötte

Ismert, megbecsült vezető a baktói Felszabadulás Tsz-ben. Szeretik az emberek Molnár Vencelt. Talán azért, mert halk beszédű, talán azért is, hogy mindenki véleményét meghallgatja, akár jogos panasza van róla, akár jogtalanról. S azért is, hogy ha ő valamit valakinek megígért, az az ígértet nem marad még soha teljesítetlenül.

A szövetkezeti gazdaság kommunistái most őt választották meg küldöttüknek az október 18-án kezdődő városi pártterkekezletre. Megválasztották szövegírójuknak is, hogy elmondja majd a nevében a Felszabadulás Tsz-ben új élet növekszik kinn a földeken, s új élet, új eszmék, gondolatok csirázanak az emberek lelkében is.

Gondok és viták után

— Az 1960-as följeljesítés után — mondja Molnár Vencel — nem volt könnyű dolga a tsz vezetőségének. S tudom, nem volt könnyű dolga azoknak sem, akiknek bele kellett illeszkedniük egy számukra teljesen új

életformába; akiknek meg kellett tanulniuk, hogy ezen túl nem maguknak, hanem az egész kollektívának dolgozniuk. Sok volt a gond, sok volt a vita, s néha nyílt ellentétek kirombanásig vezettek ez az emberek lelkében zajló belső küzdelem. A tsz kommunistái akkor azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy ezeken a magukkal vívódó, vergődő embereken segítsenek, hogy okos érvekkel, példamutatással meggyőzzék őket arról: helyes útra lépnek.

Megtanulták

a közös munka nyelvét

S ha majd Molnár Vencelnek a pártterkekezleten számot kell adnia arról, büszkén teheti hozzá: a Felszabadulás-ban jól végezték ezt a munkát a kommunisták. Két év alatt nagyon sokat változtak a szövetkezet »új emberei«. Az első évben bizony nemigen érdekelték őket, mi lesz a természet, hogy lehetne jobb eredményeket elérni. Most a nyáron már nemegyszer előfordult például, hogy a tsz-tagok keresték föl javaslatokkal többek között a párttitkárt is, vagy éppen figyelmeztették a brigádvezetőt, vagy mezőgazdász, hogy ne a beütemezett táblát arassák, hanem a másikat, mert ott sürgősebb a munka, pereg már a szem.

Két év alatt az újak is megtanulták — folytatja a baktói küldött — a közös gazdálkodás nyelvét. S nemcsak a zárszámadás, nemcsak az anyagi érdek tanította meg erre őket, hanem a régebbiek példája. Az a szellem, amely fogadta őket a tsz-ben. Hatott rájuk a megváltozott légkör is. Persze, legfontosabb az anyagi érdekelttség. A tsz vezetősége gondoskodott arról, hogy a jó munkáért megfelelő jövedelem jusson mindenkinek. A prémiumrendszerünk is

Ismerni és szeretni az embereket

Es hozzá kell tenni Molnár Vencel szavaihoz, hogy nem szabad soha, egy pillanatra sem elfeledkezni az emberekkel való foglalkozásról, az emberek neveléséről. — Áttanulmányoztam a VIII. kongresszus irányelveit — fejezi be szavait a Felszabadulás Tsz párttitkára —, s nekünk szülő tanúsággá szűrtém le azt a figyelmeztetést: a vezetőknek egy pillanatra sem szabad elveszteni a kapcsolatot a beosztottaikkal. Nekem is mindig az volt az elvem, hogy az agitáció, az emberek nevelése nem valami gépies, hivatalnoki munka. Minden egyes embert meg kell ismerni, tudni kell, mi van a lelkében, s minden emberhez másképp kell közelíteni; ismerni és szeretni kell az embereket. Hibáikat épp úgy tudni kell, mint azokat a tulajdonságaikat, amelyekre építeni lehet. Ezért vagyok én keveset az irodában, és sokat kinn a földelken az emberek között. A tsz pártszervezete mindig vigyázott arra, hogy ne szigetelődjek el. Nagyon jó az együttműködés a szövetkezet notánácsával, s foglalkozunk rendszeresen a KISZ-fiatalok munkájával, sorsával is. Hiszen ők lesznek a jövő pártmunkásai.

Molnár Vencel készül a városi pártterkekezletre. Föl-méri a szövetkezet több évi munkájának eredményeit, s beszél majd a pártszervezet, a párttagok munkájáról, szerepéről is a fejlődésben. S akik küldöttüknek választották őt, s vele együtt dolgozták át az elmúlt, s néha nem is könnyű esztendőket, ott lesznek majd vele együtt a számvetésnek e hivatott fórumán is.

P. L.

Újabb üzemekbe vezetik be a földgázt

Nyolcmillió forint energetikai műszerekre

A kohó- és gépipar energiatárolása az utóbbi években lényegesen javult. A tatarokos gazdálkodásra az utóbbi időben, a többi között Diósgyőrött, Ozdon, Borsodnádson és a Lőrinci Hengerműben olyan berendezéseket helyeztek üzembe, amelyek az eddig elszálló füstgázak energiáját hasznosítják. Jóval kevesebbet használnak fel a drága szénből és kokszból, ezzel szemben egyre több helyen vezetik be az olaj- és még inkább a földgázüzemeltetést. A Lenin Kohászati Művekben jelentős megtakarításokat érnek el a Romániából érkező földgáz alkalmazásával. Ozd-ra viszont a Hajdúságban feltárt földgázt vezetik el még az idén. Jövőre már valószínűleg más borsodi üzemekbe, mint pl. a Dimá-vag Gépgyárba, a Borsodná-

dasdi Lemezgyárba és a D-cember 4. Drótművekbe is eljut az olcsó, nagy kalóriatartékú hazai földgáz.

A jelentős beruházások és a sok hasznos műszaki intézkedés hatására az azonos termelési értékre számított energiafogyasztás négy év alatt körülbelül 20 százalékkal csökkent. Nagyarányú kísérletek kezdődtek a fűtőenergia további lényeges csökkentésére, a többi között a hőtechnikai kutatóállomás is bekapcsolódott ebbe a fontos munkába. Kellő ellenőrzés hiányában jelentős mennyiségű villamos energia és gáz pazarlódik el. Ezért nagy a jelentősége a különféle energetikai műszerek alkalmazásának. A legutóbbi esztendőben kerek nyolcmillió forint értékű energetikai műszert kaptak a kohó- és gépipari

üzemek, a következő években további milliókat költenek olyan berendezésekre, amelyek a nap minden percében ellenőrzik, hogy a felhasznált energia nem haladja-e meg az indokolt mennyiséget. (MTI)

Takarmány — szalmából

Petőfi Sándor, a Helvéciáj Állami Gazdaság igazgatója, valamint Heltai Imre főmérnök hosszas kísérletezés után új kiegészítő takarmányt állított elő a tápértékben szegény szalmából és kukoricaszárból.

A Micotáp nevű takarmányt már gyártják a gazdaságban. (MTI)

Egyéves az iparitanuló intézet módszertani kabinetje

A szegedi, Móra Ferenc nevet viselő 600-as Iparitanuló Intézet több mint 2300 tanulójának iskolai nevelését és szakmai oktatását száz pedagógus és 35 oktató végzi. Első pillanatra úgy tűnhet, hogy e valóságos iskolakombinátban eltörpül az egyéniség. Megismerkedve azonban az intézetben folyó munkával, kitűnik, hogy a tantestületben az egyes ember szerepe, kezdeményező képessége éppoly fontos tényező, mint a kollektíváé. S ugyanez vonatkozik az ipari tanulóakra is, akik a különböző falvakból és városokból kerültek ide szakmunkát tanulni.

Magasabb pedagógiai színvonal

A jövő szakmunkásainak képzéséért, neveléséért a pedagógusok és az oktatók keresik a leginkább célravezető módszereket, amelyekkel tökéletesebb nevelői és oktatói munkát végezhetnek. Az iparitanuló-intézet sajátosságából adódik, hogy a tantestület, beleértve a szakoktatókat is, eléggé heterogén. Sokan nem rendelkeznek még széles körű elméleti és gyakorlati-pedagógiai ismeretekkel, noha kitűnő szakoktatók, mesterek a maguk szakmájában. Szükségszerű volt tehát azon gondolkodni, milyen gyakorlati módszerrel lehetne a nevelést és az oktatást pedagógiai szempontból magasabb színvonalra emelni, így született meg — az országban elsőként — a pedagógiai kabinet a Móra Ferenc 600-as Iparitanuló Intézetben.

Az elméleti, az erkölcsi, a világnézeti, az esztétikai, a testi és a politechnikai nevelés céljait leginkább szolgáló ismeretanyaghoz bárki

és bármikor hozzájuthat a tantestületből. Emellett a pedagógiai képzéssel nem rendelkező oktatók egy-egy pedagógus vezetésével pedagógiai szakkörökben vesznek részt. A nevelési módszerek elsajátításán kívül a folyamatos munkában felmerülő új nevelési és oktatási problémákat is megvitatják, s nemcsak általánosságban, hanem egy-egy tanuló esetében is. Az elméleti és a gyakorlati órákon, valamint a különböző munkahelyeken szerzett tapasztalatok így válnak ismertté az egész tantestület előtt.

Türelmes nevelőmunka

Jellemző példa a pedagógiai kabinet sikeres munkálkodására. Egy faluról beke-reült fiatal, mint a nazarénus szekta híve, okoz problémát a nevelőtestületnek. Türelmes nevelő- és oktatómunkával végül megiscsak sikerült ezzel a fiúval meg-szerettetni elsősorban a közösséget, amelytől távol tartotta magát. Nem járt például moziba, nem énekelt, nem sportolt, nevetni soha senkire látta, koravén, búskomor volt.

A szekta iratlan parancsai egész lelkületét gúzsba kö-tötték, nem látta a földi élet értelmét, noha szakmáját, a traktoros gépészetet szerette. Végül hálás lett nevelőinek és oktatóinak, akik a helyes útra vezették, s felismerte az ember és a munka cél-ját, s megértette, hogy senki sem maradhat kívül a köz-ségben.

Az érettségizett tanulók helyzete

A kettős nevelés, az intézet és az otthonról hozott

vagy táplált, az új és a régi erkölcsi és szellemi fel-fogás sokszor összeütközik a mindennapi életben. S ezzel számol is a nevelőtestület. Mint ahogy azzal is számolt, hogy más tanítási és oktatási módszereket kell találni az érettségivel rendelkező fiatalok nevelésében és oktatásában, mint az általános iskolai végzettséggel rendelkezők esetében. Korábban azok az ipari tanulóik, akik érettségivel mentek különböző szakmákat tanulni, bizony nem egy esetben érezték magukat lelki sérülteknek amiatt, hogy nem írástudókhoz kerültek, hanem a termelőmunkába. Az egyetem vagy az írástudó lebegett előttük. Hosszú időbe telt, míg e fiatalok nevelésében és oktatásában megtalálták azokat a módszereket, amelyek eredményre vezettek: a fizikai munka és a munkák megszerettetése. E fiatalokat felnőtt embereknek tekintik az intézetben, mint az egyetemi vagy főiskolai hallgatókat. Az ő esetükben a nevelési és oktatási módszer sok vonatkozásban megközelíti a főiskoláét. S ma már nincsenek e fiatalok között lelki sérültek. Természetesen tartják, hogy érettségivel tanulnak szakmát.

Az egy évvel ezelőtti létesült pedagógiai kabinet olyannyira bevált, hogy most már átvette a makói és a gyulai iparitanuló-intézet is, s azok a pedagógusok, szakemberek, akik ebben az intézetben látogatást tettek, csak elismerően szóltak erről az új módszertani munkáról.

L. F.